

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu, w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę:

I. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 119,17 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu na rzecz Powiatu (...) kwotę 578,66 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego;
5. nadał wyrokowi w zakresie pkt I.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 169 zł rygor natychmiastowej wymagalności;

II. z powództwa dotyczącego pojazdu V. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nadał wyrokowi w zakresie pkt II.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 169 zł rygor natychmiastowej wymagalności;

III. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

IV. z powództwa dotyczącego pojazdu F. o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

V. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

VI. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 750 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 lipca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nadał wyrokowi w zakresie pkt VI.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 130 zł rygor natychmiastowej wymagalności;

VII. z powództwa dotyczącego pojazdu O. o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nadał wyrokowi w zakresie pkt VII.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 169 zł rygor natychmiastowej wymagalności;

VIII. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

IX. z powództwa dotyczącego pojazdu R. o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 990 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

X. z powództwa dotyczącego pojazdu P. o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

XI. z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

XII. z powództwa dotyczącego pojazdu D. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 750 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nadał wyrokowi w zakresie pkt XII.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 130 zł rygor natychmiastowej wymagalności;

XIII. z powództwa dotyczącego pojazdu P. (...) o nr rej. (...):

1. zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 975 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;
4. nadał wyrokowi w zakresie pkt XIII.1 co do obowiązku zapłaty kwoty 169 zł rygor natychmiastowej wymagalności.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosły obie strony.

Powódka w swojej apelacji, zaskarżała wyrok:

1. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 2430/18)
  - w zakresie punktów 2 i 3 w całości;
2. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu V. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I 2447/18)
  - w zakresie punktów 2 i 3 w całości;

3. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 2463/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

4. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 2476/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

5. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 2480/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

6. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2498/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

7. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu motocykla O. nr rei. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2585/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

8. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2596/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

9. co do rozstrzygnięcia z powództwo dotyczącego pojazdu R. nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 2606/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

10. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu P. nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2622/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

11. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu F. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2623/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

12. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu D. (...) nr rej. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2636/18)

- **w zakresie punktów 2 i 3 w całości;**

13. co do rozstrzygnięcia z powództwa dotyczącego pojazdu P. (...) nr rei. (...) (sprawa zarejestrowana pod sygnaturą akt IC 2644/18)

- w zakresie punktów 2 i 3 w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca powódka zarzuciła:

I. na zasadzie art. 368 § 1(1) k.p.c. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazując na fakty ustalone przez Sąd I instancji niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy i zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oraz na fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy a nieustalone przez Sąd, a to:

1. sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz wbrew przepisom prawa materialnego dowolne ustalenie przez Sad I instancji, iż wobec odmowy przyjęcia oferty przez Powiat co do zawarcia pisemnej umowy odpłatnego przechowania z możliwością skorzystania z systemu rabatów i programu lojalnościowego nie można uznać, że wynagrodzenie zostało ustalone w umowie (czyli według pierwszego kryterium z art. 836 k.c.), w sytuacji gdy Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż po wygaśnięciu umowy (...) - od dnia 19 października 2015 roku - doszło w sposób konkludentny do zawarcia przez strony cywilnoprawnej umowy odpłatnego przechowania (umowa adhezyjna) pojazdów na warunkach obowiązujących na parkingu powódki od 9 października 2015 roku w powszechnie obowiązującej taryfie, wobec czego Sąd I instancji niezgodnie z rzeczywistym stanem faktycznym ustalił, iż wynagrodzenie przechowawcy nie zostało ustalone w umowie (adhezyjnej) przechowania, która nawiązała się między Stronami wobec przystąpienia do jej wykonywania i przyjęcia jej warunków obowiązujących powszechnie od dnia 9.10.2015 r., zaś w stosunku do pozwanego Powiatu od dnia 19.10.2015 r. zgodnie z zastrzeżonymi konsekwencjami braku odbioru pojazdów do końca dnia 18.10.2015r.

2. sprzeczne z rzeczywistym stanem rzeczy i nie poparte zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym absolutnie dowolne przyjęcie przez Sąd I instancji jakoby Powódka miała mieć świadomość, iż pozwany Powiat nie przystąpi do umowy przechowania, podczas gdy Powódka przed zakończeniem obowiązywania stosunku administracyjnoprawnego wzywała Pozwanego do odbioru pojazdów przechowywanych przez Spółkę w terminie do końca dnia 18.10.2015 r., zaś racjonalny przedsiębiorca - wbrew domniemaniom Sadu Rejonowego- nie zakłada, że jego kontrahent:

a) nie będzie wykonywał postanowień umownych i nie odbierze pojazdów najpóźniej z ostatnim dniem obowiązywania umowy,

b) w gruncie rzeczy ma być oszustem i na Spółce ciąży obowiązek przewidywania i posiadania świadomości że Powiat będzie chciał nie wykonać zobowiązania umownego i nie odbierze pojazdów i nie będzie płacił za wykonywaną na jego rzecz usługę,

- co w konsekwencji oznacza, że nakładanie przez Sąd Rejonowy w gruncie rzeczy obowiązku zakładania „świadomości” że kontrahent jest nieuczciwy nie ma nic wspólnego z regułami zdrowego rozsądku i logicznego myślenia czy doświadczenia życiowego obowiązującego w normalnym porządku rzeczy, gdzie obowiązują rządy prawa,

3. sprzeczne z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego dowolne ustalenie przez Sąd wbrew zasadom zdrowego rozsądku i logiki, iż Powódka, przedsiębiorca trudniący się zawodowo m.in. prowadzeniem parkingów samochodowych, wykorzystala możliwość stworzona przez ustawodawcę w art. 836 k.c. podczas gdy powodowa Spółka działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, i nie można Powódki traktować jako podmiotu który za przestrzeganie prawa i lojalne postępowanie wobec Powiatu wzywającego do odbioru pojazdów najpóźniej z ostatnim dniem obowiązywania umowy (...) ma być obarczana przez Sąd Rejonowy negatywnymi i dowolnymi rozumowaniami, nie popartymi żadnymi dowodami,

4. sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego ustalenie przez Sad, iż brak jest dowodów by wysokość stosowanych przez Powódkę powszechnie od 9.10.2015 r. (a w stosunku do Pozwanego od dnia 19.10.2015 r.) stawek było uzasadnione ekonomicznie, w sytuacji, gdy przed obowiązywaniem umowy (...) Powódce „opłacało się” stosować stawki niższe, podczas gdy przed dniem 19.10.2015 r. Powódkę z Pozwanym wiązała pisemna umowa, w której Powódka przed przystąpieniem do niej dokonała oceny ryzyka i skalkulowała znając czasookres obowiązywania

umowy oraz czas przechowywania pojazdów jakie warunki będą dla niej ekonomicznie uzasadnione, zaś Sąd nie jest od tego aby decydować o tym czy coś jest dla przedsiębiorcy „uzasadnione ekonomicznie”, z drugiej zaś strony jeśli dla kontrahenta coś nie jest „uzasadnione ekonomicznie” to znając warunki powszechnie obowiązującej taryfy, miał możliwość nie przystępowania do umowy, skoro zaś przystąpił to przystąpił z pełną tego świadomością, kierując się zapewne własnymi interesami ekonomicznymi lub innymi;

5. sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i rzeczywistym stanem rzeczy przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy jakiegokolwiek znaczenie ma zawarcie przez Powódkę z Powiatem (...) w grudniu 2016 roku nowej umowy na usuwanie z dróg publicznych w trybie art. 130a p.r.d. i przechowywanie tych pojazdów na parkingu depozytowym na rzecz Starosty, w sytuacji, gdy na terenie Spółki istnieją 3 niezależne od siebie parkingi, oferujące usługi dla różnych kontrahentów i funkcjonujące w oparciu o różne stosunki prawne,

6. niezajdujące uzasadnienia w zgromadzonym materialnie dowodowym dowolne ustalenie przez Sąd I instancji, że Powódka w realiach rozpoznawanej sprawy i trwającego między Stronami stosunku prawnego odpłatnego przechowania naruszyła zasady współżycia społecznego, w sytuacji gdy Sąd nie wyjaśnił co więcej mogło zrobić Powódka w sytuacji gdy Pozwany nie wykonał swojego zobowiązania - nie odebrał pojazdów mimo kierowanego wezwania do Pozwanego do odbioru pojazdów przed zakończeniem obowiązywania umowy (...) tj. najpóźniej do końca dnia 18 października 2015 roku, lojalnym uprzedzeniem w odpowiednim czasie o obowiązujących na terenie parkingu Powódki powszechnie stawkach przechowania (cenniku), zaproponowaniem systemu rabatów, zaś oczekiwaniem ze strony Pozwanego było i jest aby Powódka swoje usługi na rzecz Powiatu świadczyła za darmo albo taniej, a przy tym nie ponosiła żadnej odpowiedzialności za te pojazdy

7. błędne nieustalenie przez Sąd I instancji okoliczności faktycznej istotnej dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, iż po stronie pozwanego Powiatu nie było żadnej woli współpracy z Powódką w zakresie wykonywania umowy przechowania, tj. brak woli odbioru pojazdów, brak woli ponoszenia odpowiedzialności finansowej za wykonywaną na rzecz Powiatu przez Spółkę usługę przechowania, a w konsekwencji dowolne ustalenie przez Sąd że Powódka ma otrzymać 50 % mniej wynagrodzenia niż ustalone w powszechnie obowiązującym cenniku znanym Pozwanemu,

a co nastąpiło

- bez zważenia przez Sąd Rejonowy że takie dowolne ustalenie Sądu w żaden sposób nie rodzi negatywnych konsekwencji po stronie Powiatu, lecz jedynie stanowi pozbawienie Powódki połowy należności z cennika powszechnie obowiązującego, czyli jest zaprzeczeniem lojalności kupieckiej (do której odwołuje się Sąd (rządzącej gospodarką wolnorynkową a w istocie oznacza kierowanie rozumowania Sądu do systemu od którego Rzeczpospolita Polska odeszła wraz ze zmianą systemu politycznego i gospodarczego w latach 90 ubiegłego stulecia.

II. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.

1. art. 60 i 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 836k.c. poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do niewłaściwego ich zastosowania i skutkującą dowolnym obniżeniem przez Sąd „o połowę” wynagrodzenia określonego w powszechnie obowiązującym cenniku/taryfie, w sytuacji gdy zgodny zamiar stron i cel oraz natura adhezyjnej umowy przechowania wskazują, że dla Pozwanego Powiatu zmiana wysokości wynagrodzenia za przechowywanie pojazdów - która w stosunku do Powiatu nastąpiła począwszy od 19 października 2015 r. - nie była żadnym zaskoczeniem, którego nie dało się przewidzieć, ale wynikała ze świadomego przystąpienia przez Powiat do odpłatnego przechowywania pojazdów na parkingu strzeżonym spółki według obowiązującej powszechnie taryfy/cennika znanej Pozwanemu z wyprzedzeniem,

2. art. 5 k.c. poprzez błędne jego zastosowanie w realiach sprawy,

- a) pomimo wyłączenia możliwości stosowania klauzuli generalnej z art. 5 k.c. z uwagi na inne sposoby potencjalnej obrony praw podmiotowych Pozwanego powołującego się na zmianę okoliczności (wysokości) wynagrodzeniom przechowawcy opartej na powszechnie obowiązującej na parkingu strzeżonym Spółki taryfie/cenniku oraz próbującego (bezzasadnie) porównywać wysokości zmienianych stawek w zależności od różnych czynników które rzutują dla każdego przedsiębiorcy na pewność zapłaty, ryzyko opłacalności prowadzenia działalności czy pozycję na rynku;
- b) pomimo braku obalenia domniemania wykonywania zobowiązania zgodnie z zasadami współzycia społecznego i gospodarczym przeznaczeniem prawa;
- c) pomimo tego, że zachowanie Powoda ani nie stanowiło nadużycia prawa podmiotowego, ani nie było bezprawne;
- d) pomimo swobody przystąpienia przez Pozwaną do odpłatnej umowy przechowania na warunkach powszechnie obowiązującej taryfy i nie ponoszenia przez okres przechowywania żadnego ryzyka ani odpowiedzialności cywilnej za powierzone do strzeżenia mienie;
- e) pomimo tego że Powiat z wyprzedzeniem przed 19.10.2015 wiedział „jak rzeczy się mają i jak będą się miały w przyszłości” co do odpłatności na podstawie powszechnie obowiązującej taryfy/cennika na parkingu strzeżonym spółki
- f) pomimo tego, że zmiana z punktu widzenia Pozwanego wysokości wynagrodzenia należnego spółce za świadczoną usługę odpłatnego przechowywania od 19 października 2015r w oparciu o powszechnie obowiązującą taryfę była wynikiem świadomego i wyrachowanego przystąpienia przez Powiat do warunków umowy adhezyjnej (bowiem przez kilka lat budżet Powiatu jest quasi kredytowany przez prywatnego przedsiębiorcę, który notabene do dnia dzisiejszego nie otrzymał zapłaty i musi „kierować powództwa o zapłatę do sądu”

W konsekwencji podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę skarżonego wyroku w zakresie zaskarżenia w całości i orzeczenie co do istoty, poprzez zasądzenie dochodzonych każdy, powództwem żądań w całości oraz zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za I i II instancję, według norm prawem przepisanych w każdej z połączonych do wspólnego rozpoznania spraw.

Apelację od wyżej wskazanego wyroku wniósł również pozwany, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt 1 orzeczenia z pkt I- XIII wyroku.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący pozwany zarzucił:

- 1) naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 129, poz. 1444 ze zm.), poprzez jego niezastosowanie i uznanie przez Sąd I instancji, iż w przedmiotowej sprawie Powiat (...) realizował zadanie publiczne z zakresu usuwania pojazdów z dróg publicznych w trybie art. 130a Prawa o ruchu drogowym w stosunku do pojazdów z pkt. III, IV, V, VIII, IX, X, i XI wyroku podczas, gdy w okresie usuwania ww. pojazdów art. 130a Prawa o ruchu drogowym nie obowiązywał.
- 2) w konsekwencji zarzutu postawionego w pkt 1, naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art 3 Kodeksu Cywilnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące uznaniem, że przepis prawa tj. art. 130a Prawa o ruchu drogowym ma zastosowanie do pojazdów usuniętych przed 1 stycznia 2002 r. tj. w okresie kiedy ww. przepis prawa nie obowiązywał, gdyż wszedł w życie dopiero od 1 stycznia 2002 r.
- 3) naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 844 § 1 Kodeksu Cywilnego poprzez jego błędną wykładnię i uznanie przez Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie Powiat (...) realizujący zadania publiczne określone w art.130a Prawa o ruchu drogowym posiadał uprawnienia do odbioru pojazdów jako składający rzecz do przechowania.
- 4) w konsekwencji zarzutu postawionego w pkt 3, naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 130a ust. 10 f - ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. u. z 2018, poz. 1990 ze zm.) zwanej dalej Prawem

o ruchu drogowym, poprzez jego niezastosowanie i uznanie przez Sąd I instancji, że Starosta (...) jest uprawniony do odbioru pojazdu z parkingu bez dysponowania prawomocnym orzeczeniem przepadku pojazdu.

5) naruszenia przepisu prawa materialnego tj. art. 58 § 2 Kodeksu Cywilnego poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że w przedmiotowej sprawie zasady sprawiedliwości nie pozwalają na obciążenie pozwanego wynagrodzeniem wynikającym z zawartych umów cywilnoprawnych z powódką;

6) naruszenia przepisu prawa materialnego tj. art. 836 Kodeksu Cywilnego poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że ustalone stawki za przechowywanie pojazdów mają charakter taryfy podczas gdy nie stanowią one urzędowego zestawienia stawek opłat albo cen za określone usługi.

W konsekwencji podniesionych zarzutów apelujący pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w części i oddalenie powództw objętych treścią zaskarżonego orzeczenia w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania sądowego przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, ewentualnie uchylenie orzeczenia Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego z apelacji Pozwanej, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych.

W pierwszym piśmie procesowym w postępowaniu apelacyjnym pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty zawarte w apelacji pozwanego okazały się o tyle zasadne, że skutkowały zmianą zaskarżonego wyroku, natomiast apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odniesie się do apelacji pozwanego, uznając ją za zasadną.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny, który Sąd Okręgowy przyjmuje za własny bez konieczności jego ponownego przytaczania.

Wprawdzie ma rację pozwany, że art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym nie obowiązywał w dacie usunięcia z drogi pojazdów opisanych w pkt III, IV, V, VIII, IX, X i XI skarżonego wyroku, to jednak fakt ten nie ma znaczenia dla oceny trafności rozstrzygnięcia w sprawie. W toku postępowania przed Sądem I instancji pozwany nie kwestionował, że pojazdy te znalazły się na parkingu powódki jako wskazanym przez pozwanego, a także, że były objęte wykazem pojazdów załączonym do pisma datowanego na dzień 9 października 2015 r., zawierającym wezwanie do odbioru pojazdów, co ma podstawowe znaczenie z uwagi na przyjętą przez Sąd I instancji podstawę materialnoprawną żądań powódki, o czym będzie mowa poniżej. W związku z powyższym także zarzut naruszenia art. 3 k.c. jest nietrafny.

Chybiony jest również zarzut naruszenia art. 844 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany posiadał uprawnienia do odbioru pojazdów jako składający rzecz na przechowanie. Trafnie bowiem przyjął Sąd I instancji, że pozwany jako składający pojazdy na przechowanie, mógł je odebrać po wygaśnięciu umowy nr (...). Zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, że składający nie musi być właścicielem rzeczy oddawanej na przechowanie (tak m. in. SN w wyroku z 16.09.1997 r., I PKN 261/97, publ. w OSNAPiUS z 1998 r., nr 18, poz. 535). Wystarcza władanie przez niego rzeczą ruchomą w charakterze posiadacza (samoistnego lub zależnego) albo dzierżyciela. Dopuszczalne jest także zawarcie umowy przechowania, której przedmiotem są rzeczy należące do przechowawcy, ale znajdujące się w posiadaniu lub dzierżeniu składającego (tak m. in. K. Kopaczyńska-Pieczniak, w: Kidyba, Komentarz, 2014, t. III, cz.

2, art. 835, Nb 5). W konsekwencji, przechowawca nie ma obowiązku ustalać, kto jest właścicielem rzeczy oddawanych mu na przechowanie (tak m.in. K. Zagrobelny, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2016, art. 835, Nb2).

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji trafnie przyjął, że pozwany nie dysponując orzeczeniem o przepadku, mógł oddane na przechowanie pojazdy odebrać od powódki. Takie uprawnienie przyznawał mu bowiem właśnie art. 844 § 1 k.c. Nadto, odebranie pojazdu jest czynnością czysto techniczną, przemieszczeniem z jednego miejsca w drugie, nie zaś wykonywaniem władczych czynności właścicielskich. Należy także zauważyć, że o tym, iż umowa nr (...) zbliża się do końca obowiązywania, pozwany jako jej strona miał przecież pełną wiedzę. Nic nie stało na przeszkodzie, aby wystąpił z wnioskami o orzeczenie przepadku tychże pojazdów na jego rzecz w takim terminie, aby w dacie wygaśnięcia tejże umowy dysponować stosownymi orzeczeniami. Na marginesie jedynie zauważyć należy, że z żadnego dokumentu złożonego przez pozwanego nie wynika, aby w stosunku do tych pojazdów, które zostały odebrane, istniały orzeczenia sądowe o ich przepadku na rzecz pozwanego.

Nietrafny jest także zarzut naruszenia art. 58 § 2 k.c. Umowa zawarta przez strony nie była niezgodna z zasadami współzycia społecznego, co dostrzegali jak się zdaje sam pozwany, uznając, że za przechowanie pojazdów należy się powódce wynagrodzenie, wynikające ze średnich stawek na terenie powiatu (...). Oczywistym jest, że powódka, jako przedsiębiorca nastawiony na zysk nie ma żadnego obowiązku przechowywania pojazdów nieodpłatnie. Jedynie wysokość opłat ustalonych w cenniku obowiązującym od dnia 19 października 2015 r., jak i okoliczności, w jakich doszło do ich ustalenia, zostały uznane przez Sąd Rejonowy za działania sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie ma jednak żadnych podstaw do tego, aby umowę taką uznać za całkowicie nieważną z przyczyn wskazanych powyżej.

Zarzut naruszenia art. 836 k.c. skutkował zmianą zaskarżonego wyroku z następujących przyczyn.

Stosownie do treści art. 836 k.c., jeżeli wysokość wynagrodzenia za przechowanie nie jest określona w umowie albo w taryfie, przechowawcy należy się wynagrodzenie w danych stosunkach przyjęte, chyba że z umowy lub z okoliczności wynika, że zobowiązał się przechować rzecz bez wynagrodzenia.

W rozpoznawanej sprawie między stronami doszło do zawarcia w sposób konkludentny umowy o przechowanie pojazdów umieszczonych uprzednio na parkingach powódki, albowiem po okresie obowiązywania wcześniejszej umowy pozwany nie usunął z parkingu powódki samochodów zarządzanych przez pozwanego. Nie można jednak przyjąć, że w umowie tej zostało określone wynagrodzenie przysługujące powódce z tytułu przechowania pojazdów. W piśmie z dnia 16 października 2015 r., stanowiącym odpowiedź na proponowane przez powódkę w piśmie z 9 października 2015 r. warunki przechowania pojazdów, pozwany wyraźnie wskazał, że nie akceptuje proponowanego przez powódkę cennika, tj. nie przyjmuje oferty zawarcia umowy przechowania pojazdów na warunkach wskazanych przez powódkę. Stanowisko to pozwany podtrzymał w piśmie z dnia 25 stycznia 2016 r., proponując rozliczenie należności za przechowywanie pojazdów usuniętych w czasie obowiązywania umowy z 25 września 2012 r. według stawek z tej umowy.

Z samego faktu powiadomienia pozwanego przy piśmie z dnia 9 października 2015 r. o obowiązującym na parkingu powódki cenniku (ze wskazaniem taryfy wynagrodzenia obowiązującego na parkingu), poinformowania o wysokości stawek wymagalnych dobowo z tego cennika co do konieczności odbioru wszelkich pojazdów do końca obowiązywania umowy (...) i zastrzeżeniu konsekwencji wynikających z braku odbioru przez kontrahenta zgodnie z warunkami umowy (...) pojazdów, nie można wywodzić przystąpienia w ramach stosunku cywilnoprawnego odpłatnego przechowania do wskazanych tak warunków przez powódkę. Niezbędna jest w tym zakresie aprobata ze strony składającego rzecz na przechowanie ceny wynikającej z cennika, co też oznacza, że staje się ona częścią umowy (Kidyba Andrzej (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, wyd. II, Opublikowano: LEX 2014). Pozwany z całą pewnością takiej aprobaty co do wysokości wynagrodzenia nie wyraził. Nie sposób bowiem stwierdzić, że pomimo wyraźnego sprzeciwu pozwanego co do zastosowania cen wskazanych w piśmie powódki z dnia 9 października 2015 r., a więc braku uznania warunków przechowania pojazdów po dniu 18

października 2015 r. określonych przedmiotowym pismem, jako zgodnych z obowiązującym u powódki cennikiem, strony określiły w umowie wysokość wynagrodzenia za wykonaną usługę.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że do essentialia negotii umowy przechowania nie należy odpłatność czy też nieodpłatność usługi, w związku z czym określenie wynagrodzenia nie jest warunkiem zawarcia umowy. Niemniej w przypadku odpłatnego charakteru takiej umowy, której istnienia Sąd Okręgowy nie neguje na gruncie niniejszej sprawy, przy jednoczesnym braku określania stawki należnego wynagrodzenia, ma zastosowanie w tej kwestii art. 836 k.c. Wobec tego, nie można podzielić zapatrywania, że poprzez nieodebranie pojazdów w określonym terminie, w konsekwencji przez przystąpienie per facta concludentia do umowy przechowania, pozwany był zobowiązany określonym przez powódkę cennikiem, którego w sposób wyraźny nie zaakceptował i się mu sprzeciwił.

Za powyższym stanowiskiem przemawia również okoliczność, że odmowa przyjęcia oferty powódki z 9 października 2015 r., a nadto zaproponowanie przez pozwanego rozliczenia należności za przechowywanie pojazdów usuniętych w czasie obowiązywania umowy z 25 września 2012 r. według stawek z tej umowy, stanowi, po myśli art. 68 k.c., nową ofertę (kontrofertę). Nie sposób zatem przyjąć, aby w sytuacji, gdy zostaje złożona kontroferta, strona, która ją składa, godziła się jednocześnie na warunki określone wcześniej przez drugą stronę – na gruncie niniejszej sprawy na warunki określone w piśmie powódki z 9 października 2015 r.

Przy uwzględnieniu sprecyzowanej przez powoda podstawy faktycznej roszczeń, mającej wynikać z treści umowy łączącej strony i obejmującej wynagrodzenie „taryfowe”, jeśli wynagrodzenie, tak jak w rozpatrywanym przypadku, nie zostało ustalone w umowie, rozważeniu podlega jego ustalenie zgodnie z art. 836 k.c. w oparciu o obowiązującą u strony taryfę. Taryfa taka musi mieć charakter powszechnie obowiązujący na danym obszarze, czego też nie można powiedzieć w odniesieniu do cennika wskazanego przez powódkę w piśmie z dnia 9 października 2015 r., a będącego podstawą dochodzonego w sprawie roszczenia.

Niezależnie od powyższego, by cennik miał przymiot powszechności - częsty, ogólnie znany i stosowany, musi on obowiązywać wszystkich klientów korzystających z danej usługi i musi realnie funkcjonować w obrocie gospodarczym dla każdego chcącego z parkingu skorzystać. Na gruncie niniejszej sprawy, w toku procesu przed Sądem I instancji powódka nie wykazała jednak, w świetle spoczywającego na niej ciężaru dowodowego, ażeby cennik proponowany pozwanemu w piśmie z dnia 9 października 2015 r. miał zastosowanie jeszcze do jakiegoś innego podmiotu, aniżeli pozwany i by realnie funkcjonował na prowadzonym przez powódkę parkingu w stosunku do wszystkich klientów. Powódka w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie przedstawiła żadnych rachunków czy też faktur za przechowywanie pojazdów wystawionych na podstawie przedmiotowego cennika. Nadto, nie przedstawiła też żadnej uchwały podjętej celem ustanowienia takiego cennika. Powódka nie wykazała również, by przedmiotowy cennik był opublikowany bądź umieszczony w miejscu, w którym każdy potencjalny klient mógłby się zapoznać z jego treścią. W tej sytuacji nie sposób przyjąć, by cennik miał charakter powszechnie obowiązujący.

Skoro strony, przystępując do adhezyjnej umowy przechowania, nie ustaliły wynagrodzenia należnego powodowi za przechowanie nieodebranych i pozostawionych nadal na parkingu powoda pojazdów, a ponadto – jak wskazano wyżej – brak jest podstaw, aby przyjąć, że stawki zaproponowane przez powoda w piśmie z dnia 9 października 2015 r. wynikają z taryfy obowiązującej wszystkich kontrahentów powoda w spornym okresie, to należało rozważyć, według jakich stawek powodowi przysługuje wynagrodzenie za przechowanie spornych pojazdów. Mając na względzie powyższe Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż strona powodowa nie wykazała powszechności obowiązującego cennika, a w konsekwencji także nie udowodniła wysokości dochodzonego przez nią roszczenia. Z tego też względów powództwo w odniesieniu do każdej z połączonych spraw, poza roszczeniem uznanym przez pozwanego, podlegało oddaleniu. Należy bowiem mieć na względzie, iż w odniesieniu do pojazdów opisanych w punktach I, II, VI, VII, XII i XIII pozwany uznał powództwo do kwoty 169 zł, zatem na podstawie art. 213 § 2 k.p.c. Sąd był związany uznaniem powództwa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w sprawach z powództwa opisanego w punktach III, IV, V, VIII, IX, X, XI zaskarżonego wyroku oddalił powództwo,

a w sprawach z powództwa opisanego w punktach I, II, VI, VII, XII i XIII zasądził od Powiatu (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 169 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty, nadając wyrokowi w tym zakresie rygor natychmiastowej wymagalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. i oddalając powództwo w pozostałej części.

Konsekwencją zmiany merytorycznej orzeczenia była zmiana w przedmiocie kosztów procesu przed Sądem I instancji. O kosztach postępowania w każdej z wniesionych spraw Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., uznając iż zachodzą szczególne okoliczności przemawiające za nieobciążaniem powódki obowiązkiem ich zwrotu. Powódka miała poparte okolicznościami przekonanie o zasadności dochodzonych roszczeń, bowiem w sprawach z jej udziałem i udziałem pozwanego dotyczących kwestii korzystania przez pozwanego z parkingu, dotychczas sądy wielokrotnie uznawały roszczenie za zasadne. Zatem powódka mogła domniemywać, iż kolejna sprawa dotycząca tożsamyh kwestii zostanie rozstrzygnięta na jej korzyść.

Odnosząc się do apelacji powódki Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Nie sposób zgodzić się z apelującą, że Sąd Rejonowy dokonał ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także nie ustalił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wbrew twierdzeniom powódki, Sąd Rejonowy ma słuszość twierdząc, iż warunki przedmiotowej umowy, do zawarcia której doszło w sposób dorozumiany, a więc poprzez nieusunięcie po okresie obowiązywania wcześniejszej umowy z parkingów powódki samochodów zarządzanych przez pozwanego, w tym w szczególności wysokość wynagrodzenia przysługującego powódce z tytułu przechowania pojazdów, nie zostały określone w umowie. Jest tak dlatego, iż pozwany w piśmie z dnia 16 października 2015 roku, stanowiącym odpowiedź na proponowane przez powódkę w piśmie z 9 października 2015 roku warunki przechowania pojazdów, wyraźnie wskazał, że nie akceptuje proponowanego przez powódkę cennika - nie przyjmuje oferty zawarcia umowy przechowania pojazdów na warunkach wskazanych przez stronę powodową. Stanowisko to pozwany podtrzymał w piśmie z dnia 25 stycznia 2016 roku, proponując rozliczenie należności za przechowywanie pojazdów usuniętych w czasie obowiązywania umowy z 25 września 2012 roku według stawek z tej umowy.

Skoro zatem pozwany w sposób wyraźny i niezwłocznie zgłosił zastrzeżenia do przedstawionej przez powódkę oferty, nie zostały spełnione przesłanki milczącego bądź dorozumianego przyjęcia oferty w zakresie wynagrodzenia za przechowanie pojazdów.

Nie można również podzielić zapatrywania powódki, jakoby Sąd Rejonowy dowolnie przyjął, że powódka miała mieć świadomość, iż pozwany nie przystąpi do umowy przechowania. Należy bowiem podkreślić, iż powódka świadczyła na rzecz pozwanego usługę przechowywania pojazdów przez wiele lat i miała świadomość, iż warunkiem zawarcia umowy na przechowywanie dla przedsiębiorcy jest złożenie oferty o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, bowiem Powiat, jako jednostka samorządu terytorialnego nie może zawierać umów w tym przedmiocie na zasadach obowiązujących w kodeksie cywilnym z pominięciem postępowania przetargowego. Zatem powódka, otrzymując informację o zawarciu przez Powiat umowy z innym przedsiębiorcą wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego, co najmniej mogła przewidywać, iż Powiat nie zawrze z nią umowy o podobne lub te same usługi. Oczywiście, powódka nie mogła przewidzieć, iż pozwany wezwany do odebrania pojazdów, nie wykona wezwania, jednakże nie można zgodzić się na założoną przez powódkę ewentualność, iż niewywiązanie się przez pozwanego ze zobowiązania do odebrania pojazdów będzie dla powódki źródłem ogromnych, nieuzasadnionych ekonomicznie zysków, znacznie przekraczających wartość przechowywanych pojazdów.

Niemniej, powódka skorzystała z możliwości przewidzianej w art. 836 k.c., przedstawiając pozwanej cennik, według którego będzie naliczała opłaty za przechowywanie pojazdów po zakończeniu umowy (...). Stawki określone w cenniku, stworzonym po otrzymaniu informacji o wyborze nowego oferenta do zawarcia umowy o przechowywanie pojazdów, zostały znacznie podwyższone w stosunku do cen obowiązujących w umowie. Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż nawet

kilkunastokrotne podwyższenie cen nie znajduje żadnego ekonomicznego uzasadnienia. Należy bowiem wskazać, iż o ile podwyższenie cen przechowywania dla podmiotu, który nie jest związany długoterminową umową jest zasadne, bowiem trudno przyjąć, by istniały podstawy do preferencyjnego traktowania takiego klienta, o tyle nie sposób znaleźć uzasadnienia dla faktu zastosowania stawki tak wysokiej, że trudno znaleźć dla niej jakiegokolwiek racjonalne wyjaśnienie. Kształtując stawki wynajmu na tak wysokim poziomie, powódka naruszyła zasady współzycia społecznego, a przede wszystkim lojalności wobec kontrahenta, z którym wiązała ją wieloletnia współpraca. Nie sposób bowiem nie odnieść wrażenia, że nowy cennik określony uchwałą zarządu spółki z dnia 9 października 2015 r. został stworzony jedynie na wypadek nieodebrania przez pozwanego pojazdów z parkingu powódki, a stawki w nim określone miały na celu uzyskanie jak najwyższych zysków. Ponadto wbrew twierdzeniom powódki, pozwana nie uchylała się od obowiązku zapłaty za świadczone usługi, a jedynie chciała racjonalizacji stawek zaproponowanych przez powódkę. Wskazaną okoliczność potwierdza treść pism kierowanych przez pozwanego do powódki, w których przedstawiał kontroferty, a także fakt uznania powództw w zakresie kwoty odpowiadającej przyjęciu stawki 13 zł za dobę przechowywania.

Z wyżej wskazanych względów wskazane przez powódki błędy w ustaleniach faktycznych nie miały miejsca.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 5 k.c.

Przez zasady współzycia społecznego rozumie się oceny moralne wyrażone w postaci uzasadnionych przez te oceny norm postępowania (norm moralnych), regulujących postępowanie jednych osób wobec innych. Ocena moralna to przeżycie polegające na udzieleniu aprobaty lub dezaprobaty jakiemuś czynowi ludzkiemu ze względu na to, w jakim stopniu przyczynia się ono do sprawiedliwego dobra innych ludzi. Poszczególne normy moralne stanowią zatem konkretyzacje naczelnego nakazu moralnego, opierającego się na aprobacie takiego postępowania, które jest dyktowane sprawiedliwą życzliwością wobec innych ludzi. Życzliwość ta polega na tym, że aprobeuje się to, że innych spotyka jakieś dobro, a dezaprobuje się to, że niesprawiedliwie spotyka ich jakieś zło. Te podstawowe i wspólne dla wszystkich członków społeczeństwa wartości – dobro i sprawiedliwość – wskazuje preambuła Konstytucji RP. Funkcjonowanie nowoczesnego społeczeństwa opiera się na zaufaniu – decyzje i działania poszczególnych podmiotów opierają się na założeniu (oczekiwaniu) określonych, korzystnych reakcji partnerów społecznych. Oczekiwania takie mogą być skierowane wobec konkretnych osób, ale także wobec określonych pozycji społecznych (niezależnie od tego, kto je zajmuje) oraz instytucji (struktur organizacyjnych). Szczególnego znaczenia nabierają zatem instrumenty prawne służące ochronie zaufania, w tym klauzula generalna zasad współzycia społecznego. Można bowiem, jak się wydaje, sformułować generalną normę moralną nakazującą postępować zgodnie z uzasadnionymi oczekiwaniami (zaufaniem) partnerów społecznych. (por. komentarz do art. 5 k.c. pod red. . prof. dr hab. Edwarda Gniewka, prof. dr hab. Piotra Machnikowskiego Legalis Online)

Przenosząc te rozważania natury ogólnej na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż żaden z zarzutów stawianych przez powódkę zaskarżonemu orzeczeniu, nie jest trafny.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutu jakoby pozwany nie obalił w niniejszej sprawie domniemania działania powódki zgodnie z zasadami współzycia społecznego. W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, iż istnieje domniemanie, że osoba uprawniona korzysta z przysługującego jej prawa podmiotowego w sposób legalny, tj. zasługujący na ochronę prawną. Kwestionujący takie uprawnienie obowiązany jest wykazać racjonalne przesłanki swojej kontestacji (art. 6 k.c.; por. wyr. SN z 9.7.2008 r., V CSK 43/08, L.; podobnie w wyr. SN z 19.12.2007 r., V CSK 315/07, L.). Oznacza to, że pozwany ma obowiązek podnieść zarzut nadużycia prawa i udowodnić w toku postępowania, że występują szczególne okoliczności, uzasadniające nieudzielenie ochrony prawnej uprawnionemu. Wbrew twierdzeniom powódki, w sprawie wykazane zostały przesłanki zastosowania art. 5 k.c.. poprzez złożenie odpowiednich dokumentów przez strony postępowania.

Rację ma wprawdzie pozwany, iż zgodnie z poglądem doktryny, konstrukcja nadużycia prawa jest wyłączona, gdy w inny sposób można zabezpieczyć interesy osoby dotkniętej nieprawidłowym postępowaniem drugiej strony (por. K. Pietrzykowski, Glosa do wyr. SN z 4.2.1985 r., IV CR 557/84, NP 1986, Nr 10, s. 112). Wyrażane jest także zapatrywanie,

zgodnie z którym nie można powołać się na art. 5 k.c., jeżeli znajduje zastosowanie przepis szczególny (por. T. Justyński, Nadużycie, s. 85, por. wyr. SN z 22.5.2002 r., I CKN 1567/99, OSNC 2003, Nr 7–8, poz. 109; wyr. SN z 8.9.2004 r., IV CK 631/03, Legalis i wyr. SN z 11.10.2007 r., IV CSK 181/07, Legalis); (por. wyr. SN z 14.12.2004 r., II CK 255/04, L.).

Wbrew jednak zarzutom powódki, w niniejszej sprawie nie było możliwe zabezpieczenie interesu pozwanego w inny sposób aniżeli przez odwołanie się do art. 5 k.c. W szczególności podstawy takiej nie mógł stanowić art. 357¹ k.c. Podstawową bowiem przesłanką zastosowania wspomnianego przepisu jest nadzwyczajna zmiana stosunków, która musi nastąpić po powstaniu zobowiązania, ale przed jego wygaśnięciem (wykonaniem). Zmiana stosunków oznacza, że okoliczności, warunki, położenie czy sytuacja, w której działają strony staje się inna niż w chwili zawierania umowy. W doktrynie dominuje pogląd, że chodzi tylko o przekształcenie stosunków społecznych mające charakter powszechny (odnoszące się do pewnej grupy podmiotów), nie zaś o zmianę indywidualnej sytuacji strony bądź obydwu stron stosunku zobowiązaniowego, taką jak choroba, pogorszenie sytuacji materialnej itp. (tak A. Brzozowski, w: K. Pietrzykowski, Komentarz KC, t. 1, 2011, art. 357¹, Nb 20; T. Wiśniewski, w: G. Bieniek, Komentarz KC, t. 1, 2005, s. 39; Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania, s. 278 i n.; odmiennie W. Robaczyński, Sądowa, s. 92 i n.). Zmiana ta musi być przy tym nadzwyczajna – wyjątkowa, normalnie niespotykana. Stosowanie klauzuli rebus sic stantibus możliwe jest m.in. w razie nadzwyczajnej zmiany sytuacji gospodarczej, tzn. zmiany szczególnie głębokiej (załamania gospodarczego objawiającego się hiperinflacją, gwałtownym spadkiem dochodu narodowego, bardzo dużym bezrobociem, masowymi upadłościami przedsiębiorców itp. czy też zasadniczej i zaskakującej zmiany stanu prawnego (w tym stawek celnych i podatkowych) (tak wyr. SN z 17.1.2008 r., III CSK 202/07, Legalis; por. też wyr. SN: z 22.11.2007 r., III CSK 111/07, niepubl.; z 20.7.2007 r., I CK 3/07, OSNC-ZD 2008, Nr 3, poz. 65; z 16.5.2007 r., III CSK 452/06, OSP 2009, Nr 2, poz. 19, z glosą B. Lackorońskiego). (por. komentarz do art. 357¹ k.c. pod red. . prof. dr hab. Edwarda Gniewka prof. dr hab. Piotra Machnikowskiego Legalis Online).

W niniejszej sprawie oczywistym jest, iż wspomniana przesłanka nie występuje, bowiem po zawarciu adhezyjnej umowy przechowania przez strony nie doszło do żadnych znacznych zawirowań gospodarczych, ani też zmiany przepisów prawnych które utrudniałyby lub uniemożliwiałyby pozwanemu wywiązanie się z zobowiązań z niej wynikających.

Wbrew także zarzutom powoda, Sąd I instancji wziął pod uwagę tzw. „zasadę czystych rąk”, w myśl której na nadużycie prawa nie może powoływać się podmiot, który sam zachowuje się w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego (tak m.in. wyr. SN z 4.1.1979 r., III CRN 273/78, L.; wyr. SN z 9.3.1972 r., III CRN 566/71, L.). Z uzasadnienia Sądu Rejonowego jasno wynika, iż w zachowaniu obu stron dopatrywał się nieprawidłowości. Po stronie powoda wynikały one ze skorzystania z możliwości zawarcia umowy przechowania jako umowy adhezyjnej, ze znaczącym podniesieniem stawek za przechowanie poszczególnych pojazdów w stosunku do umowy z dnia 25 września 2012 roku, ze strony pozwanego zaś z nieodebraniem pojazdów z parkingu powoda po wygaśnięciu wspomnianej umowy. Przyjęta przez sąd I instancji koncepcja uwzględniła powyższe nieprawidłowości i obciąża ich konsekwencjami po połowie każdą ze stron stosunku prawnego poddanego pod osąd, tym samym respektując zasadę czystych rąk.

Wbrew także twierdzeniom powoda, Sąd I instancji wskazał jaką zasadę powód (jak i pośrednio pozwany) naruszyli: mianowicie zasadę lojalności pomiędzy kontrahentami. Zauważyć należy, iż strony od lat łączyły umowy dotyczące przechowywania pojazdów usuniętych z dróg publicznych, Co więcej, kolejna taka umowa została zawarta w dniu 21 grudnia 2016 roku, a zatem nieco więcej niż rok po zawarciu spornej umowy. Co trafnie podniósł także Sąd Rejonowy, w umowie tej stawki za przechowanie pojazdu były znacząco niższe niż w cenniku przyjętym jako podstawa zawarcia umowy przechowania od dnia 19 października 2015 roku. Za chybiony uznać należy przy tym argument, iż takie obniżenie stawki wynikać miało z faktu, iż umowa zawarta była w trybie przetargu nieograniczonego. Jak przekonywał pełnomocnik powódki w pozwie, i na czym w istocie opierał swe roszczenie, zawarcie umowy przechowania nie wymaga formy szczególnej. Zarówno umowa adhezyjna, jak i umowa zawarta w trybie zamówienia publicznego wywołują takie same skutki prawne. Argument ten nie może zatem odnieść skutku.

W konsekwencji, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację powódki należało oddalić.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., uznając iż zachodzą szczególne okoliczności przemawiające za nieobciążaniem powódki obowiązkiem ich zwrotu. Powódka miała poparte okolicznościami przekonanie o zasadności dochodzonych roszczeń, bowiem w sprawach z jej udziałem i udziałem pozwanego dotyczących kwestii korzystania przez pozwanego z parkingu, dotychczas sądy wielokrotnie uznawały roszczenie za zasadne. Zatem powódka mogła domniemywać, iż kolejna sprawa dotycząca tożsamyh kwestii zostanie rozstrzygnięta na jej korzyść.